

3. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

3.1. Projekt „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

SPOLOČNE BEZ HRANÍČ

II. seminár k projektu „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“

Ve dneh 21. - 22. ledna 2011 se uskutečnil v pořadí druhý seminár k projektu „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“. Místem setkání byl jezdecký areál Ing. Charváta na Panské Líše. Hlavním bodem programu bylo zhodnocení Výzvy chovatelům v rámci projektu včetně aktualizace připouštěcího plánu. Do „Výzvy“ se přihlásil na slovenské straně nadlimitní počet klisen, zatímco na české straně nebyla ani přes prezentaci „Výzvy“ v celorepublikových médiích odezva tak velká – přihlásilo se 13 klisen, z toho jedna klisna plemene anglický plnokrevník. Po provedených korekcích bylo nakonec vybráno 15 slovenských klisen a 12 moravských klisen, které byly podrobeny rodokmenové analýze a představeny ve fotografiích, aby slovenští chovatelé věděli, o jaké klisny se jedná. Z důvodu dodržení stanoveného počtu klisen na obou stranách projektu byly dodatečně doplněny ještě 3 klisny za MT.

Další část pátečního programu byla zaměřena na aktualizaci seznamu plemenných hřebců s konkrétním řešením připouštěcího plánu. Ze slovenské strany byly klisny přiděleny k následujícím plemeníkům: **Catalin I MT**, **Gidran I MT**, **Przedswit XIII - Pib.** (inseminace hluboce zmrazeným spermatem). Z české strany byl ze strany chovatelů akceptován požadavek na hřebce **Furioso XXV SK (F XIX-17) Eurograf**, **Furioso IV MT / Furioso XXX SK / Furioso XXIV-2 / Frodo/**, u chovatelů kteří ponechali rozhodnutí na RPK MT byl vybrán hřebec **Gidran XXI SK (Gidran XVII - 7) Jerevan**. Jedná se o plemeníka, v jehož původu se anglický plnokrevník nachází až v 6. generaci předků, vůbec nenese krev Catalanů. Je po původové stránce nejčistším nositel původních rakousko-uherských polokrevných kmenů v Čechách i na Slovensku.

Sobotní program byl ve znamení přednášky na téma „Exteriérové priority populace **Furiosa a MT**, nejčastější exteriérové vady a jejich dědivost (heritabilita)“, která probíhala ve dvou částech:

- teoretická v přednáškové místnosti, pomocí projekce na počítači byly ukázány priority a zároveň nedostatky, se kterými se populace potýkají, včetně hodnot dědivosti jednotlivých znaků a vlastností, případné dominance,
- praktická část v jezdecké hale na předvedených teplokrevných koních, kde se posuzoval jejich exteriér a mechanika pohybu.

Jak teoretická, tak praktická část sobotního programu v podání přednášejících Ing. Gracze a p. Karáska byla velkým přínosem a příjemným zpestřením pro všechny přítomné.

Zpráva o přípravě, průběhu a výsledku připouštění v rámci projektu

V rámci projektu „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“, realizovaného z Programu přeshraniční spolupráce ČR – SR 2007 – 2013, jsme v období od ledna 2011 do března 2011 navštívili chovatele moravského teplokrevníka a Furiosa za účelem propagace aktivit projektu a předvýběru vhodného plemenného materiálu do „Programu podpory šlechtění v roce 2011“, který dále probíhal v rámci odborného semináře ve dnech 21. – 22. 1. 2011 na Panské Liše.

Připouštěcí sezona v rámci projektu byla stanovena od 1. 2. 2011 do 30. 6. 2011 (u klisen, které se hřebily po tomto datu, se termín připouštění posunul do 31. 8. 2011). Některé z klisen, které byly zařazeny do výběru, nebyly vůbec připuštěny a to buď z akutních zdravotních důvodů nebo z důvodu úhynu (klisna 248 Harun 11). Po ukončení připouštění bylo zjištěno celkem 12 klisen březích.

Výběr 15 nejlepších klisen z ČR a 15 nejlepších klisen ze Slovenska

	Klisny SR	Klisny ČR
1.	305 Častuš I-5	248 Harun 11
2.	3177 Časpal I-9	63/131 Aida
3.	351 Lana	57/695 Sabaneé
4.	349 Furioso XXX-1	Katy
5.	336 Gidran XVIII-1	Axina
6.	3582 Przedswit XVII-57	17/1 Happy / Przedswit XVII-1
7.	4804 Lady Dakota xx	67/665 Lakia
8.	315 Granada	Furioso XXI-18 / Fantaghiro
9.	332 Przedswit XXX-1 Jáwa	58/437 Svita
10.	253 Dunsany 11	57/687 Glorie
11.	45 Molly	Fantagiro / Przedswit XXII-4
12.	186 Przedswit XVII-15	Sotea xx *
13.	289 Furioso XIX-28 Filoména	57/391 Žilka
14.	4562 Bojtorjan	57/392 Živa
15.	25 Gidran XVI - 38 Gizela	3/98 Furioso XXI-12/Frencis

* později vyřazena na doporučení RPK.

Vybraný plemeník s uvedením předvybraných klisen do "Programu podpory šlechtění v roce 2011" v rámci projektu "Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska"	
Catalin I MT	305 Častuš I - 5 (březí), 3177 Časpal I - 9 (březí), 351 Lana (březí), 349 Furioso XXX - 1 (březí), 336 Gidran XVIII - 1 (březí), 3582 Przedswit XVII - 57 (březí), 4804 Lady Dakota xx (březí), 315 Granada (březí), 332 Przedswit XXX - 1 Jáwa, 248 Harun 11
Gidran I MT	45 Molly, 186 Przedswit XVII - 15
Przedswit XIII - Pib.	289 Furioso XIX - 28 Filoména
Furioso III MT	4562 Bojtorjan, 25 Gidran XVI - 38 Gizela, 63/131 Aida, 57/695 Sabaneé (březí), Katy

3710 Gidran XXI (Jerevan)	81/31 Axina (březi), 17/1 Happy (Przedswit XVII - 1), 67/665 Lakia, Furioso XXI - 18 / Fantaghiro, 58/437 Svita
3536 Furioso XXV (Eurograf)	57/687 Glorie (březi), Fantagiro / Przedswit XXII - 4
Furioso IV MT	57/391 Žilka, 57/392 Živa
3592 Furioso XXIX / F XIX - 15	253 Dunsany 11, 3/98 Furioso XXI - 12 / Frencis (březi)

(text: P. Fousková)

3.2. „KŮŇ 2011“ Trenčín

Výstaviště EXPO CENTER, a.s., připravilo ve dnech 27. - 28. 8. 2011 v Trenčíně již 8. ročník mezinárodní výstavy „Kůň“, v rámci které se letos uskutečnila i 1. Výstava projektu „Integrácia chovateľov tradičných plemien koní Moravy a Slovenska“.

Jelikož má tato výstava mezi odbornou veřejností velkou oblibu, již tradičně účast přislíbili také moravští a čeští chovatelé. Z původně přihlášených zástupců moravského teplokrevníka se nakonec bohužel nedostavily klisny 81/51 Norsika, Furioso XXVII - 16 Linduška, 57/963 Melanie a 70/830 Fantazie. Pro koně plemene Furioso a moravský teplokrevník bylo v rámci výstavy otevřeno celkem 7 kategorií, přičemž nejvíce zastoupena byla kategorie plemenných hřebců.

Převaha koní plemene Furioso byla patrná ve všech kategoriích, nicméně k velké radosti chovatelů moravského teplokrevníka je nutno zmínit vynikající úspěch hřebce **81/46 Fernet** (chov. L. Gardavský ml., maj. Z. Pinosová), který v kategorii 3-4 letých hřebců ponechal za sebou oba nadějně motešické hřebce Furioso XXX-2 Molotov a Furioso XXV-27 Maják. Díky kvalitní přípravě hřebce a jeho profesionálnímu předvedení získal hřebec 81/46 Fernet s ohledem na jeho věk vysoké bodové hodnocení (8,71 b.) a zaslouženě vyhrál svoji kategorii. Hřebec má všechny předpoklady jít ve stopách svého otce **Furioso V MT / 2951 Furioso XXV - 8 /Red Fernet/**, který na letošní výstavě vyhrál kategorii plemenných hřebců a současně se stal šampionem plemene Furioso a vícešampionem výstavy.

S moravskými zástupci jsme se dále mohli setkat v kategorii 3-4letých klisen plemene Furioso a moravský teplokrevník, konkrétně s klisnou **81/31 Axina** (maj. F. Majíček) a **81/41 For-Sythia** (maj. R. Hvězda). Obě klisny se předvedly korektně, byly v dobrém výživném stavu a určitě neudělaly moravským chovatelům ostudu, jelikož klisna 81/31 Axina nakonec získala 3. místo a nutno podotknout, že letošní konkurence v této kategorii byla co do kvality představovaných klisen poměrně silná. Mechanikou pohybu a celkovým dojmem ostatní předčila klisna Furioso XXX - 1 Muška (maj. Dr. S. Magál), která s celkovým hodnocením 8,22 bodů zvítězila.

Tradičně nejsledovanější kategorií byla kategorie plemenných hřebců, ve které se představilo celkem 6 plemeníků. Jak bylo řečeno výše, kategorii vyhrál hřebec **Furioso V MT / 2951 Furioso XXV - 8 /Red Fernet/** (maj. Ing. K. Žiaková) s celkovým hodnocením 9,26 bodů, který se stal současně šampionem plemene Furioso a vícešampionem výstavy Kůň 2011. Bodový rozdíl mezi prvním hřebcem a dalšími umístěnými byl poměrně velký. Nejvíce se přiblížil druhý umístěný **Furioso IV MT /**

3022 Furioso XXIV - 2 /Frodo/ (maj. Dr. S. Magál) s 8,97 body, zatímco třetí v pořadí **3745 Przedswit XXXII Princ** (maj. Ing. K. Žiaková) získal 8,46 bodů. Hřebci 2698 **Gidran I MT** / 2698 **Gidran XVI** - 6 (maj. Z. Jarka) a **Furioso III MT** / 2839 Furioso XXI - 24 NJ (Ing. L. Jelínek) obsadili 4., resp. 5. místo. První umístěný převýšil ostatní posuzované hřebce zejména stavbou těla a mechanikou pohybu. Nejlépe hodnocen byl u vítězného hřebce také typ a pohlavní výraz.

Mezinárodní výstava „Kôň 2011“ nebyla však pouze o chovatelských přehlídkách, ale diváci si přišli na své i během ukázek v rámci doprovodného programu. Vyvrcholením sobotního programu byla Velká koňská show s vystoupením NH Topolčianky, š.p. s „topolčianskou klasickou školou“. Dále nechybělo voltižní vystoupení SOŠ Šala, drezurní ukázka hřebce Furioso V MT v sedle s MVDr. Zuzanou Hollou nebo např. ukázka výcviku policejních koní z oddělení jezdecké policie odboru kynologie a hipologie Prezidia Policejního sboru SR. Atraktivní bylo také vystoupení MVDr. Zuzany Stašíkové na koni Red Skips Ashley. Stejně jako v minulých letech nechyběly soutěže formanů, westernové závody, Ride & Drive Show a mini-maxi parkur.

(text: P. Fousková)